

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

TE24–uudistus: Vaikutukset kuntien talouteen ja rahoitukseen

Unna Heimberg, finanssiasiantuntija, VM
TE-palvelujen uudistus –webinaari 12.10.2022

TE-palveluiden siirto ja kuntien työttömyysturvaa koskevan rahoitusvastuun laajentaminen

Työttömyysturvan rahoitusvastuun laajentaminen

Lisäkustannus kunnille noin **350 milj. €**

Vastaava kompensatio tuloihin

Kuntatalous (2025)

Toimintakate **13,8 mrd. €**

Valtionosuudet **4,0 mrd. €**
Verotulot **13,7 mrd. €**

Kunnille siirtyvät TE-palvelut

Lisäkustannus kunnille maks. **700 milj. €**

Valtionosuuden lisäys (100 %)

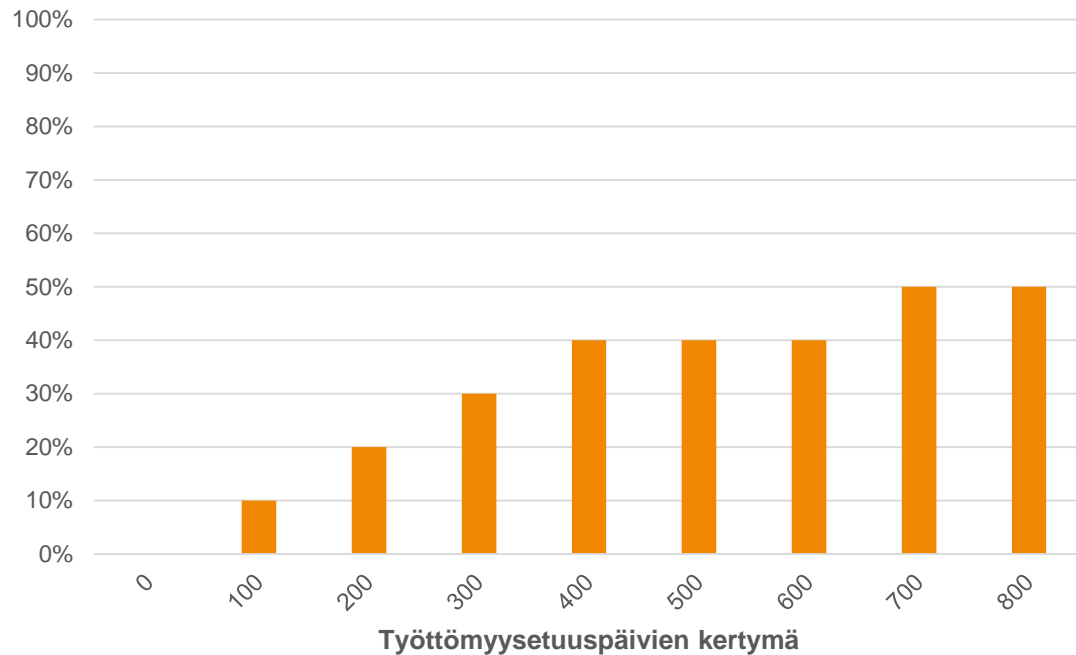
Järjestämisvastuu:
kunta tai yhteistoiminta-alue jonka työvoimapohja väh. 20 000 hlöä

Työttömyysetuuksien rahoituksen uudistaminen

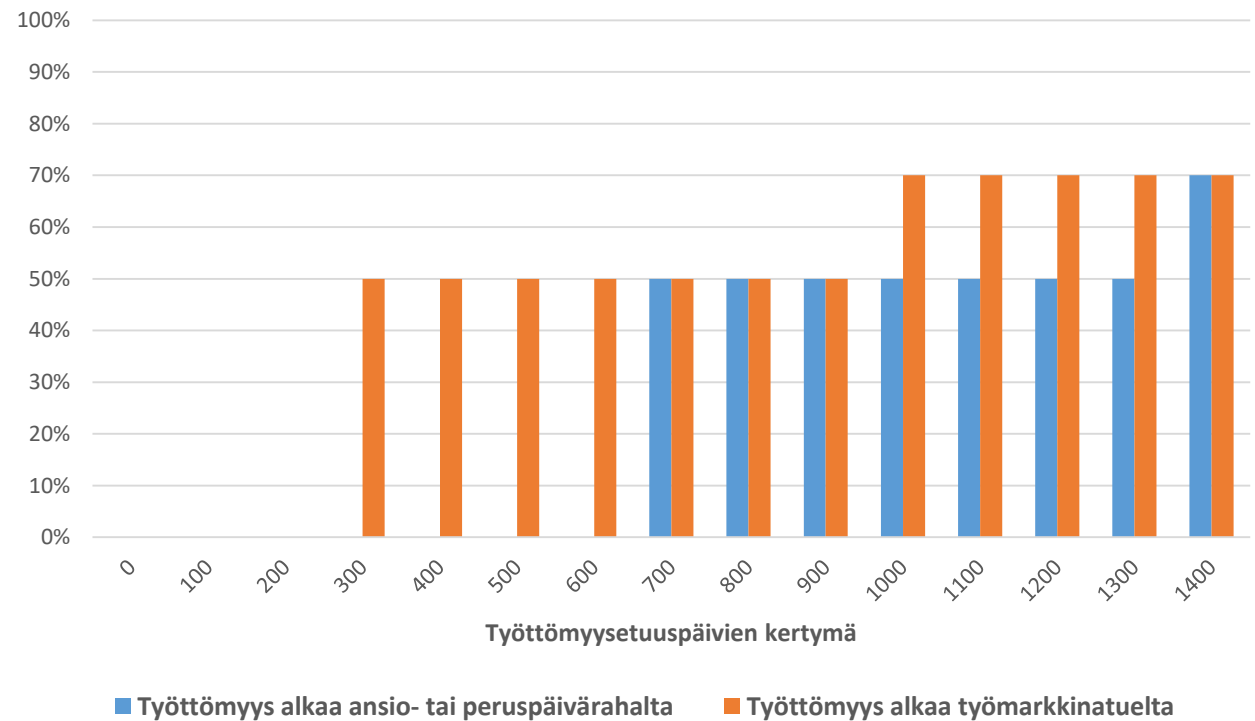
- Kunnan rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan ja varhennetaan.
  - Kunnat osallistuvat työttömyysetuuden perusosan suuruisen osan rahoitukseen nykyistä varhaisemmassa vaiheessa. Rahoitusvastuu laajenee koskemaan myös ansio- ja peruspäivärahaa.
  - Työttömien palveluihin aktivointi ei siirrä etuuden rahoitusvastuuta valtiolle.
- Työllisyyskehityksellä on nykyistä suurempi vaikutus kuntien rahoitusasemaan.
  - Positiivinen työllisyyskehitys tuottaa kunnalle nykyistä suuremman hyödyn. Vastaavasti kunta kantaa suuremman vastuun heikosta työllisyyskehityksestä.
  - Työttömyyden keston sidottu rahoitusvastuu kannustaa työttömyyden pitkittymisen ehkäisemiseen sekä ohjaa kohdistamaan vahvemmin resursseja vaikeammin työllistyvien työllisyyden edistämiseen.

Kunnan rahoitusvastuu työttömyysetuuden perusosan suuruisesta osasta

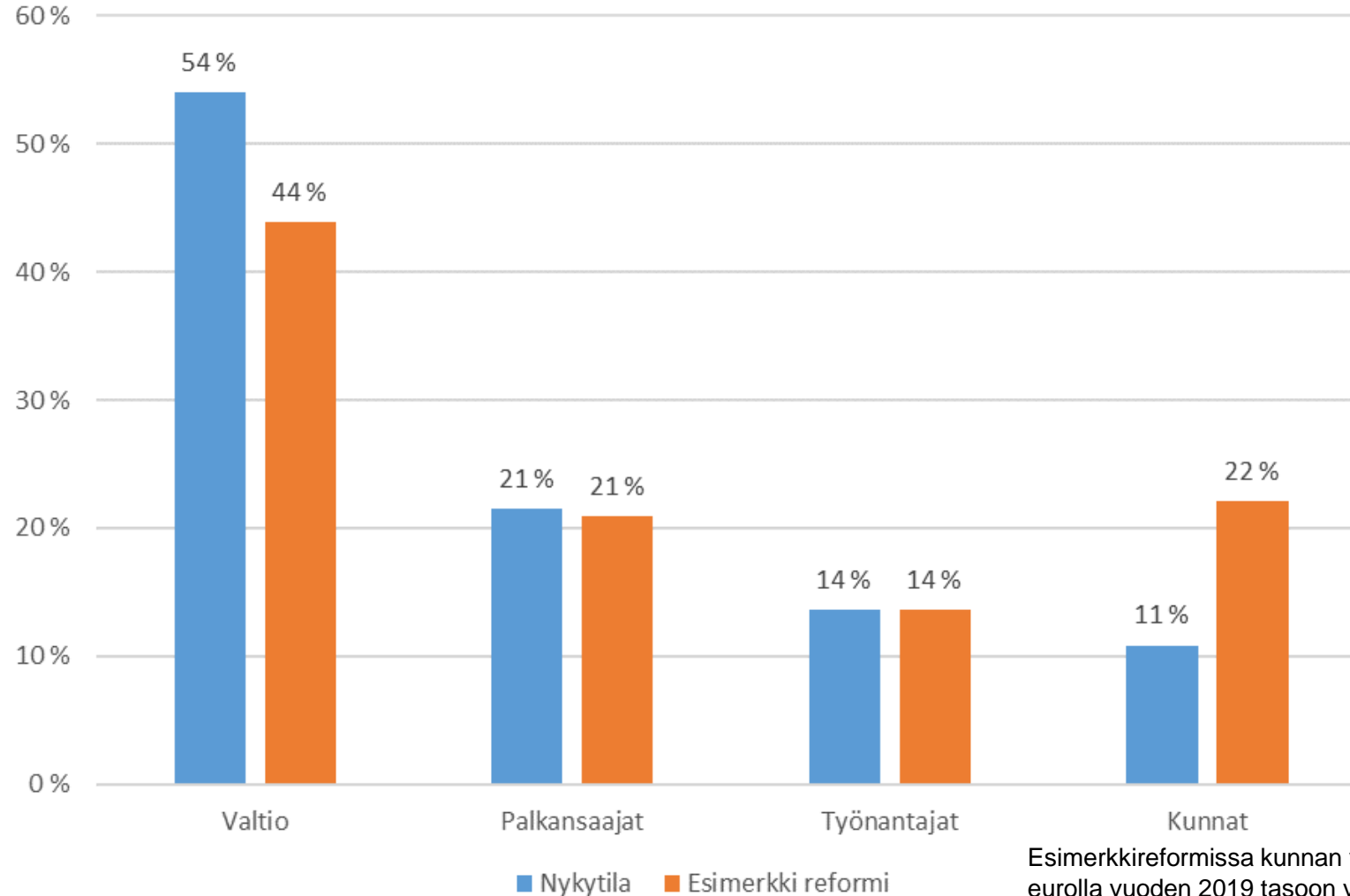
Esitetty malli

Nykytila

Työttömyysetuuksien rahoitusvastuiden jakautuminen

Esimerkkireformissa kunnan vastuut kasvavat 400 milj. eurolla vuoden 2019 tasoon verrattuna. Tieto vuodelta 2019. Lähde: Kela.

Rahoitusvastuun laajeneminen kompensoidaan kunnille

- Muutos rahoitusvastuussa kompensoidaan kunnille täysimääräisesti poikkileikkaustilanteessa **valtionosuuden lisäyksellä**
- Kompensaatio vastaa kunnalle rahoitusvastuun laajenemisesta aiheutuvaa lisäkustannusta uudistuksen voimaantulovaiheessa
  - → Voimaantulovaiheessa uudistuksen nettovaikutus on neutraali kaikille kunnille
- Kompensaation tasoon tehdään vuosittain indeksitarkistus (kansaneläkeindeksi)
- Muuten kompensaation tasoa ei tarkisteta jälkikäteen

Kunnille siirtyvät TE-palvelut muodostavat uuden valtionosuustehtävän

- Arvion mukaan siirtyvien tehtävien kustannus ja sitä vastaava rahoitus olisivat noin 700 milj. euroa
  - Lopullinen rahoituksen taso määriteltäisiin valtion vuoden 2024 talousarvion perusteella
  - HE:ssä vaikutuksia arvioitu vuoden 2019 tasossa, jolloin TE-palveluiden toteutuneet kustannukset olivat noin **520 milj. euroa**
- Rahoitus uusiin ja laajeneviin valtionosuustehtäviin on kunnille täysimääräinen (100-prosenttinen valtionosuus)
- Valtionosuusrahoitus on kunnille laskennallista ja yleiskatteista

Valtionosuus kohdentuu kunnille palvelutarvetta kuvaavien kriteereiden perusteella

- Kunnille siirtyvien työvoimapalveluiden kustannuksia vastaava valtionosuusrahoitus kohdennetaan työikäisen väestön (50 %) ja työttömien määrän (50 %) perusteella
  - Kotoutumiskoulutuksen (muiden kuin pakolaisten) rahoitus n. 30 milj. € kohdennetaan vieraskielisyyskriteerin kautta
- Rahoitus seuraa valittujen kriteereiden kehitystä
- Rahoitusjärjestelmän toimivuutta seurataan
  - Työllisyyden edistämisen valtakunnallisen neuvottelukunnan rooli

Vaikutusten lieventämiseksi malliin sisältyy kahden vuoden siirtymäaika

- Siirtymän aikana rahoitus on osittain laskennallista valtionosuutta ja osittain toteutuneeseen kustannukseen perustuvaa
- Siirtymä tapahtuisi kahden vuoden aikana seuraavasti:
  1. Voimaantulovuonna rahoitus määräytyy 50 % kunnittaisen toteutuma-arvion ja 50 % laskennallisen valtionosuusrahoituksen perusteella
  2. Toisena vuonna rahoitus määräytyy 25 % kunnittaisen toteutuma-arvion ja 75 % laskennallisen valtionosuusrahoituksen perusteella
- Kolmantena vuonna valtionosuusrahoitus määräytyy täysimääräisesti valitun valtionosuuskriteerin mukaisesti

Kiitos!

Kuntakohtaiset rahoituslaskelmat:
tem.fi/kuntien-rahoituslaskelmat

Unna Heimberg
unna.heimberg@gov.fi

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET